

Ποια είναι η αλληλεπίδραση μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτών της;

Οι πολίτες της ΕΕ εκλέγουν τα 732 μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κάθε πενταετία. Η εξουσία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αυξήθηκε σταθερά με την πάροδο των ετών, σε ανταπόκριση στις κριτικές ότι η Ένωση πάσχει από «δημοκρατικό έλλειμμα». Παρόλα αυτά, το ποσοστό συμμετοχής στις ευρωεκλογές μειώθηκε σταθερά, από 63% το 1979, όταν διεξήχθησαν οι πρώτες άμεσες εκλογές, σε μόλις 45% στις τελευταίες εκλογές το 2004.

Διαβουλεύσεις με το κοινό

Η Ένωση έχει δυο συμβουλευτικά όργανα – την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (που αποτελείται από εκπροσώπους της οργανωμένης «κοινωνίας των πολιτών») και την Επιτροπή των Περιφερειών (που αποτελείται από εκπροσώπους των περιφερειών της Ένωσης). Αμφότερα τα όργανα έχουν δικαίωμα να γνωμοδοτούν ως προς τις προτάσεις για τους νέους νόμους της Ένωσης, αλλά δεν έχουν επίσημη εξουσία.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επίσης δέχεται ευρέως γνωμοδοτήσεις σχετικά με τη σχεδιαζόμενη νομοθεσία της ΕΕ ώστε να εξασφαλίζεται ότι δίνεται η ευκαιρία σε όλους όσοι μπορεί να επηρεαστούν από αυτή να σχολιάσουν την πρόταση πριν να οριστικοποιηθεί.

Όταν η Επιτροπή λαμβάνει μια νέα πρωτοβουλία, αρχίζει μια διαδικασία διαβουλεύσεων και θέτει προθεσμία προκειμένου να υποβάλουν τα ενδιαφερόμενα μέρη τα σχόλιά τους. Ωστόσο, δεν δεσμεύεται να λάβει υπόψη τα σχόλια αυτά στην πρόταση που υποβάλλει στο Συμβούλιο Υπουργών και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Σχέδιο Δ για το διάλογο, τη δημόσια συζήτηση και τη δημοκρατία

Μέλη του κοινού μπορούν επίσης να συμμετάσχουν στις συζητήσεις για ειδικά θέματα ή γενικότερα σε συζητήσεις σχετικά με την Ένωση στον ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Μετά τον κλονισμό που προέκυψε από τις ψήφους κατά της συνταγματικής συνθήκης της ΕΕ στη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες το 2005, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έλαβε μια πρωτοβουλία γνωστή ως Σχέδιο Δ - για τη το διάλογο, τη δημόσια συζήτηση και τη δημοκρατία – προκειμένου να αναπτύξει διάλογο με το κοινό σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης.

Ως εκ τούτου, υπάρχει τώρα και το «Debate Europe», δικτυακό φόρουμ συζήτησης, όπου οι άνθρωποι καλούνται να δώσουν τις απόψεις τους, και να συζητήσουν τις ιδέες, τις ελπίδες και τις ανησυχίες τους ως Ευρωπαίοι.

Σφυγμομετρήσεις κοινής γνώμης

Η Ένωση διαθέτει δικό της γραφείο ερευνών, το Ευρωβαρόμετρο, το οποίο διεξάγει τακτικές έρευνες της κοινής γνώμης στα 25 κράτη μέλη. Οι έρευνες αυτές παρέχουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη γενική στάση έναντι της ΕΕ (παραδείγματος χάρη, εάν οι άνθρωποι θεωρούν ότι η ένταξη της χώρας τους στην Ένωση ήταν επωφελής ή όχι για τη χώρα τους, ποια θέματα έχουν μεγαλύτερη σημασία για τους απλούς πολίτες και ούτω καθεξής).

Πρόσβαση σε πληροφορίες

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαθέτει μια ανοιχτή τηλεφωνική γραμμή, γνωστή ως «Europe Direct Δίκτυο Πληροφόρησης» στην οποία το κοινό μπορεί να τηλεφωνήσει προκειμένου να ζητήσει πληροφορίες σχετικά με οποιαδήποτε πτυχή των δραστηριοτήτων της Ένωσης. Υπάρχει επίσης η Υπηρεσία Προσανατολισμού για τους Πολίτες, η οποία παρέχει δωρεάν συμβουλές στα μέλη του κοινού που αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα στην άσκηση των δικαιωμάτων τους στην πρακτική εφαρμογή των κανόνων της εσωτερικής αγοράς της Ένωσης.

Δικαίωμα αναφοράς

Οι κάτοικοι της Ένωσης, οι εταιρείες ή οι οργανισμοί που έχουν την καταστατική τους έδρα στην Ένωση δικαιούνται να υποβάλλουν αναφορές, υπό μορφή αίτησης ή καταγγελίας, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

Υπάρχει επίσης ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής, ο οποίος ασχολείται με καταγγελίες από πολίτες της ΕΕ, εγγεγραμμένες εταιρείες ή οργανισμούς σχετικά με ισχυρισμούς αδικών πράξεων εκ μέρους των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.